

ಬದಿಗೆ ಸರಿದ ಬೀಸುಕಲ್ಲು

ಕಲ್ಲಮ್ಮ ತಾಯಿ ಮೆಲ್ಲಮ್ಮ ರಾಗೀಯ ಜಲ್ಲಾಜಲ್ಲಾನ ಉದರಮ್ಮ ನಾ ನಿನಗೆ ಬೆಲ್ಲದಾರತಿಯಾ ಬೆಳಗೇನು

'ಬೀಸುಕಲ್ಲು' ಎಲ್ಲಾದರೂ ಅಪರೂಪವಾಗಿ ಕಂಡಾಗ ಈ ಜಾನಪದ ಹಾಡಿನ ಸೊಗಡಿನ ಸಾಲುಗಳು ನನಗೆ ನೆನಪಾಗುತ್ತವೆ. ಒಂದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮನೆಯ ಅಡುಗೆ ಕೋಣೆಯ ಭಾಗವೇ ಆಗಿದ್ದ ಬೀಸುಕಲ್ಲು, ಇಂದು ಮೂಲೆ ಸೇರಿದೆ. ಅಕ್ಕಿ, ಜೋಳ, ರಾಗಿ, ಹೆಸರು, ಉಧ್ರು ಮುಂತಾದವುಗಳ ಒಣ ಹಿಟ್ಟನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಬೀಸುಕಲ್ಲು ಒಂದು ಮಿನಿ ಹಿಟ್ಟಿನ ಗಿರಣಿಯಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ತುಂಬು ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಹಿಟ್ಟನ್ನು ಬೀಸುವಾಗ ಇಬ್ಬರು ಕೂಡಿ ಬೀಸುಕಲ್ಲಿನ ಗೂಟ ಹಿಡಿದು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಬೀಸುವಾಗ ಜಾನಪದ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಹಾಡುತ್ತ ಬೀಸುವ ಕಾಯಕದಲ್ಲಿ ಮೈಮರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಬೀಸುವ ಕಾಯಕ ಮಹಿಳೆಯರ ಆರೋಗ್ಯವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಬೀಸುವ ಧಾನ್ಯ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದರೆ ಒಬ್ಬರೇ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೂರೈಸುತ್ತಿದ್ದರು.



ಈ ಬೀಸುವ ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕತ್ತೆಯ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಿಕೊಂಡು ಹಳ್ಳಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಈ ವ್ಯಾಪಾರ ಧಾನ್ಯದ ವಿನಿಮಯದಿಂದಲೂ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಇದನ್ನೇ ಬದುಕಿನ ಬಂಡಿ ಎಳೆಯುವ ವೃತ್ತಿಯನ್ನಾಗಿಸಿಕೊಂಡ ಜನಾಂಗವೇ ಇತ್ತು!. ಈಗಲೂ ಯುವಜನ ಮೇಳವನ್ನೊಳಗೊಂಡು ಕೆಲವು ವೇದಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೀಸುಕಲ್ಲಿನ ಹಾಡಿನ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದು, ಅದು ಆ ವೇದಿಕೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇಂದು ಬೀಸುಕಲ್ಲು ಇರುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಹಿಟ್ಟಿನ ಗಿರಣಿಗಳು ತಲೆ ಎತ್ತಿರುವುದರಿಂದ, ಕಂಪನಿಗಳ ತರಹೇವಾರಿ ಹಿಟ್ಟಿನ ಪ್ಯಾಕೆಟ್‌ಗಳು ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಬೀಸುಕಲ್ಲು ಮೂಲೆ ಸೇರಿದೆ.

—ನವ್ಯ ಶಿವದೇವ ಮೊಗಟಾ, ನವದೆಹಲಿ

ಕುಂಡದ ಎಲಕೆ!

ಮನೆಯ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಬಗೆಬಗೆಯ ಹೂವು, ಹಣ್ಣು, ತರಕಾರಿ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವ ಬಯಕೆ ನಗರವಾಸಿಗಳಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಸ್ವಲ್ಪಭಾವ ಹಾಗೂ ಸಮಯದ ಅಭಾವದ ಕಾರಣದಿಂದ ಆ ಬಯಕೆ ಕೈಗೂಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ನಗರವಾಸಿಗಳಿಗೆ 'ಲಾಕ್‌ಡೌನ್', ನಗರ ಗಾರ್ಡನಿಂಗ್ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿತ್ತು. ಹಾಗೇ ನನಗೂ. ಲಾಕ್‌ಡೌನ್ ವೇಳೆ ನಾನೂ ಗಾರ್ಡನಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡೆ. ಏಲಕ್ಕಿಗಿಡ ಬೆಳೆಯಬೇಕು ಎಂಬ ಆಸೆ ನನ್ನೊಳಗಿತ್ತು. ಆ ಆಸೆ ಈಡೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕುಂಡವೊಂದರಲ್ಲಿ ಏಲಕ್ಕಿಗಿಡವನ್ನು ತಂದು ನಾಟಿ ಮಾಡಿದೆ. ಕುಂಡದಲ್ಲಿ ಇದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕಾಣುವುದೇ ಎಂಬ ಅಳುಕು ಇತ್ತು. ಏಲಕ್ಕಿಗಿಡವು ಸೊಂಪಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಸುಂದರ ಹೂವಿನೊಂದಿಗೆ ನಗುತ್ತಾ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಮುದ ನೀಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ನನ್ನಲ್ಲಿದ್ದ ಅಳುಕು ದೂರವಾಯಿತು.

—ಸುಮಾ ರಮೇಶ್, ಹಾಸನ

